

**С.Ж.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ**

**КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ
С.Д.АСФЕНДИЯРОВА**

ДӘРІЛІК ЗАТТАРДЫҢ АНЫҚТАМАЛЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ҚОРЫ

**ОРЫНДАҒАН СПАБЕК А ҚАБЫЛДАҒАН:
ЕЛШИБЕКОВА Қ.
ФАКУЛЬТЕТ: ФАРМАЦИЯ
КУРС: 5**

ЖОСПАРЫ:

- **I Кіріспе**
- **II Негізгі бөлім**
  - А) МАЖ құру мақсаты
  - б) Науқас үшін артықшылықтар
  - в) Медициналық ақпараттық жүйелердің классификациясы
  - г) МАЖ енгізу келешегі
- **III Қорытынды**

- Бүгінгі күні локальды медициналық анықтамалық ақпараттық қорлар мен желілер жетік дамуда. Қазіргі уақытта медицина тәжірибесінде компьютерленген ауру тарихы және терминдердің классификация жүйесі кеңінен қолданыста. Сондықтан мәліметтер қоры мен терминология аралығындағы қарым-қатынас тілі маңызды роль атқарады.

- Қазіргі кездегі коммуникациялар мен ақпараттық технологиялардың дамуы, клиникаларда жүйені және компьютерлерді қадағалайтын автоматтандырылған медициналық құралдардың шығуы медициналық ақпараттық жүйелердің өсуі мен жаңа қызығушылықтың дамуына әкелді. Ол көлемді ақпараттары бар үлкен медициналық орталықтарында, сонымен қатар орташа медициналық орталықтарда, тіпті үлкен емес клиникалар мен олардың бөлімшелерінде дамиды.

- Ақпараттық жүйенің заманауи концепциясы науқастар туралы (electronic patient records) электронды жазбалардың медициналық суреттер және қаражаттық ақпараттар мұрағаттарымен бірігуін, медициналық құрылғылардың мониторинг деректемелерін, бақылаушы жүйелердің және автоматтандырылған зертханалардың жұмысының нәтижелерін, ақпарат алмасудың заманауи құралдардың болуын (ауруханашілік электронды пошта, Internet видеоконференциялар және т.б.) жорамалдайды.
- Осыдан, **медициналық ақпараттық жүйелер (МАЖ)** – бұл ЕАМ және денсаулық сақтау жүйесінде өтетін бағдарламалы - техникалық құрылғылардың, мәліметтер қоры және білімдердің, түрлі үрдістердің автоматтандыруына арналған жиынтығы

МАЖ ҚҰРУ МАҚСАТЫ БОЛЫП:

- Бірдей ақпараттық кеңістікті құру;
- Медициналық көмек сапасын басқару және мониторинг;
- Экономикалық аспектілердің медициналық көмек көрсетудегі анализдері;
- Науқастардың қаралу және емделу кезеңдерінің қысқартылуы;
- МАЖ енгізу барлық денсаулық сақтау жүйесіне қатысушылар үшін оң нәтижеге ие.

НАУҚАС ҮШІН АРТЫҚШЫЛЫҚТАР:

- емдеу нәтижелілігі;
- «қағаз жұмысының» қысқартылғанынан дәрігер көп уақытын науқастарға бөледі;
- диагностикалық мәліметтерді оперативті алуы тағайындау жылдамдығын және сәйкес емдердің сапалылығын жоғарылатады;
- бірнеше жылғы ауру тарихын қарап шығу мүмкіндігімен пациент туралы анықтамаларды жинау;
- науқас туралы ақпараттарды жоғалту қауіпсіздігінің төмендеуі;
- жұмсалған уақытты азайту;
- пациенттердің диагностикалық және процедуралық кабинеттерге бару графигін аз уақыт ішінде құру мүмкіндігі;
- процедуралық және диагностикалық кабинеттерде кезектің болмауы;
- тексерілу нәтижесін баспалық немесе электронды түрде тез алу;

ЕМДЕУ ДӘРІГЕРІ ҮШІН АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ:

- Емдеу нәтижелілігі;
- Пациенттің алдыңғы ауру тарихын қарап шығу мүмкіндігі;
- Кәсіпорынның дәріханалық қоймасындағы дәрілік құралдардың бар болуы туралы ақпараттарды алу мүмкіндігі;
- нақты уақыт режиміндегі ауру тарихындағы кез-келген ақпаратқа қолжетімділігі;
- Жұмсалған уақытты азайту;
- Қолмен берілгендерді қайталап көшіру шығынының артықтығын төмендету;
- Анықтамалық берілгендерді және анықтамалық әдебиетпен жұмыстарын іздеуді жеңілдету;
- МКБ-10 шифры бойынша диагноздарды автоматты түрде кодтау;
- Ауру тарихын толтырған уақытта шаблондар қолдану (жиі қолданылатын фразалар);
- Жазып беретін шешімді автоматты түрде алу;

МЕДИЦИНАЛЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ЖҮЙЕЛЕРДІҢ КЛАССИФИКАЦИЯСЫ

- негізгі деңгейдегі медициналық ақпараттық жүйелер
- емдеу-профилактикалық мекемелер деңгейіндегі медициналық ақпараттық жүйелер.
- территориялық деңгейдегі медициналық ақпараттық жүйелер.

МАЖ ЕНГІЗУ КЕЛЕШЕГІ

- Ақпараттық технологиялар медицинаның қазіргі заманғы түрлі салаларында жетістікпен қолданылуда. Мысалға, науқастардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында заманауи автоматтандырылған жүйелер сапа бақылауын және дәрілік заттар мен медициналық қызметтердің қауіпсіздігін күшейтуге, дәрігерлік қателердің болу мүмкіндігін төмендетуге қабілетті, жедел көмек көрсетуге оперативті байланыс құрылғыларын және науқас жайлы өмірлік маңызды ақпаратқа қол жеткізу мүмкіндігін беру.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕДИЦИНАЛЫҚ САЙТЫ

WEB-сайт Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау Министрлігі	http://www.mz.gov.kz
WEB-сайт Медициналық техниканы тіркеу және медициналық нұсқауларын істеп шығару	http://www.medexpert.kz/
WEB-сайт Медициналық басылым және медициналық сайттар	http://www.medmedia.kz/
WEB-сайт Медициналық көріністер, семинарлар және конференциялар	http://www.medexpo.kz/
WEB-сайт Медициналық аударымдар.	http://www.medtranslate.kz/
WEB-сайт Қазақстанның медициналық орталығының анықтамасы	http://www.medcenter.kz
WEB-сайт «Медицинские технологии Казахстана» газетінің электронды нұсқасы	http://www.medtech.kz
WEB-сайт Медицина жаңалығы, Қазақстандағы медицина, Жаңалықтар және денсаулық	http://www.mednews.kz
WEB-сайт «КазМед» электронды медициналық анықтамасы	http://www.kazmed.kz
WEB-сайт «Здоровый» журналы	http://www.zdorovyi.kz
Медициналық сайттар статистикасы	http://www.medtop.kz
Денсаулық сарапшысы – сұлулық және денсаулық туралы медициналық ғылымтанымал порталы. Тегін медициналық онлайн кеңесі.	http://www.zoj.kz/

ӘДЕБИЕТТЕР

- Кодекс Республики Казахстан от 12 июня 2009 года «О здоровье народа и системе здравоохранения».
- Указ Президента РК от 29 ноября 2010 года № 1113 «Государственная программа развития здравоохранения Республики Казахстан «Саламатты Қазақстан» на 2011 – 2015 годы».
- Беркенгейм А.М. "Химия и технология синтетических лекарственных средств" М.:ОНТИ НКПТ, 1935.
- Дайсон Г., Мей П. "Химия синтетических лекарственных средств" М.: Мир, 1964
- Кацнельсон М.М. "Приготовление синтетических химико-фармацевтических препаратов" М. 1923.